

Sedat Veyis 1950 “Bizim Köy İsimli Eserin Düşündürdükleri”, *Sivas Hakikat Gazetesi*,
21 Şubat, Yıl 1, Sayı 348, 3-4.

KÖY DAVALARI:

(BİZİM KÖY)

İsimli Eserin düşündürdükleri..

Yazan. Sedat Veyis

Atatürkün (Türk milletinin hakiki efendisi köylüdür) sözü, yerli yersiz gevelene gevelene artık sakızlanmış, hayatîyet ve hakkaniyetini çoktan kaybetmiştir. Birbirimizi aldatmayalım. Hakikat, devasa bir hakikattir. Nutuk kesmeye, parlak parlak laf etmeye lüzum yok!

Bizde; Türk köyünü ve köylüsünü anlatmak maksadıyla bazı eserler yazılmıştır. Bunlar arasında Yakup Kadri'nin "Yaban", Reşat Emisin "Toprak Kokusu", en belli başlılarıdır. Bunların ilki, milli mücadele yıllarında sonra yazılmış, diğeri; Çukurovadaki hayat—memat kavgasını bitaraf bir şekilde anlatmaya çalışılmış ve bir hayli muvaffak olunmuştur. Ancak bizlere hakiki Türk köyünü hakiki çehresiyle vermek ten uzak kalmışlardır.

Yine bazı hikayecilerimiz, köyü anlatmak için kalemlerine sarılmışlar; İstanbulda bir sazlı içkili gazinoda şarabın verdiği sermesti içinde köye ait hikayeler çiziktirmeye başlamışlar; fakat böyle bir şeyin iğne ile kuyu kazmak gibi bir şey olduğunu hemencecik anlamışlar ve kalemleri sathda kalıp, kendileride hayal kırıklığına uğramışlardır.

Türk köyünü ve köylüsünü bütün çıplaklığı ile ortaya seren eser; bizi, hakiki Türk köyü ile yüz yüze getirdi ve mübarek Türk köylüsü önünde bizi af dilemeye mecbur etti.

Henüz 18 yaşında ki, bir köy öğretmenin kalem aldığı "BİZİM KÖY", dört başı memur bir eserden ziyade, sıhhat ve sahadattan pancarlaşmış anağımızda patlayan

bir tokattır, biriyantinli saçlarımızın döküldüğü alınımıza vurulan koskoca bir damgadır.

Köy! Şişirme kitaplar da, konferans salonlarında yemyeşil buz gibi sosuksulu, en modern tarım aletleriyle mücahhez çobanlı, kavallı, yağlı yumurtalı, ballı, kaymaklı köy! Birde madalyanın ters tarafı var: tezek, bit, hastalık, açlık, taassup, pislik ve bitmez tükenmez bir çile! İşte Mahmud Makalın köyü!

Mahmut Makal! Bu idealist ve çalışkan köy çocuğu eserinde bizi acındırmaya, merhamete getirmeye çalışmamış sadece; bize şimdiye kadar pembe adeseli göz lüklerin arkasından gösterilen köyü tek mil vuzhuyla şuurlaştırmaya özenmiştir. O kitabında hakiki bir fotoğrafçı tizliği ile objektifi muhtelif noktalara tevcih ederek bazı enstanteler tespit etmiştir ki, hepsi canlıdır, hepsi en küçük teferruatına kadar objektifin tesir sahasından kaçmamıştır. O, bu eseriyle köyle şehir arasında çekilen kalın perdenin bir ucunu kaldırarak bizim hayretten koskoca olan gözlerimizinn önüne sermiştir. O, köynün öğretmeni olması hasabiyle en büyük felaketlere cesaretle göğüs germesini bilmiş, idealinden ve azminden

Devamı 4 de

Köy Davaları

(Baş Sa. 3 de)

bir nabze olsun kaybetmemiştir, Mahmud Makal yıllardır oynanan bu yürekler parçalayıcı hayat faciasında hem mühim rollerden birisini almış bulunuyor, hemde perdecilik vazifesini görüyor, Tuhaf bir tecelli!

Hiç bir kimsenin tasavvur edilemez ki, kışın guruplar halinde Çukurovaya çalışmaya ve dilenmeye giden köylünün refah ve saadet içinde ömür sürdüğünü iddia etsin.

Atatürkün (Türk milletin hakiki efendisi köylüdür) sözü, yerli yersiz gevelene gevelene artık sakızlaşmış, hayatiyet ve hakkaniyetini çoktan kaybetmiştir. Biribirimizi aldatmıyalım.

RADYO

S A L I 21-2-950

ANKARA RADYOSU

- 7.30 M. S. Ayarı
- 7.31 Müzik
- 7.45 Haberler
- 8.00 Müzik Şarkılar
- 8.15 Müzik
- 8.25 Günün programı
- 8.30 Müzik
- 9.00 Kapanış

- 12.28 Acılış ve program
- 12.30 M. S. Ayarı
- 12.30 Müzik Şarkılar
- 13.00 Haberler
- 13.15 Müzik
- 13.30 Öğle gazetesi

Hakikat, devasa bir hakikattir. Nutuk kesmeye parlak parlak laf etmeye lüzum yok!

Gelin, nutuklara, yaldızlı vaadlere, balolara tanışma çaylarına, noelere, sinemalara bir an son verelin, hepimiz birer Mahmut Makal olmaya çalışalım. Bunun için uzun külfetlere lüzum yok. Derhal köylere akın etmeye lüzum yok. O daha sonraki iş. Hem köylere kadar gitmeyi göze alırsak, belki dudağımızın rujunu ihmal eder, biriyantinli saçlarımıza, astrogan mantolarımıza toz konar, pudralı, boyalı yüzlerimizi Anadolunun kavurucu güneşi terbat eder. Saf ve şifakâr bir hava yerine, tezek, is kokusu teneffüs ederizde, kaymak yerine, soğan yemiye mecbur oluruzda, meyveli çukulotaya alışan midemiz ağzımıza gelir.

Mahmut Makal "BİZİM KÖY," ünde, biz onun hislerinin bir tercümanı olarak, bu mütevazî gazetenin, mütevazî köşesinde sizleri köy davasına davet ediyoruz. Belli olmaz, bir gün yolunuz bir köye düşer. Belki o zaman Mahmut Makala hak verirsiniz.

Sedat VEYİS